



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2011-07-26
Meddelad i
Linköping

Mål nr
3502-11
Enhet 2

SÖKANDE

TOOLS Sydost AB, 556152-0874
Box 133
331 21 Värnamo

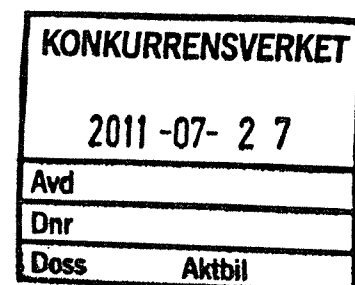
Ombud: Carl Wisell
B&B TOOLS Sverige AB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Tekniska Verken, 556004-9727
Box 1500
581 15 LINKÖPING

SAKEN

Upphandling av skyddskläder enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)



FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 53297

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 10 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	--

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Genom tilldelningsbeslut den 25 maj 2011 gällande upphandling ”10-28 Skyddskläder” har Tekniska Verken antagit annan anbudsgivare än TOOLS Sydost AB (bolaget). Upphandlingen genomfördes som förhandlad upphandling enligt LUF. Fyra olika varugrupper upphandlades. För Grupp 3 Skyddsskor och Grupp 4 Personlig skyddsutrustning tilldelades Ahlsell Sverige AB (Ahlsell) kontraktet. För Grupp 3 har utvärderingskriteriet mest ekonomiskt fördelaktiga anbud använts och för Grupp 4 har utvärderingskriteriet lägsta pris använts.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att vinnande anbud i upphandlingens Grupp 3 Skyddsskor och Grupp 4 Personlig skyddsutrustning ska diskvalificeras och att kontraktet ska tilldelas bolaget, som rankades tvåa i dessa grupper.

Tekniska Verken bestrider bifall till bolagets ansökan om överprövning.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Parternas argumentation

Bolaget har i sin ansökan om överprövning anfört i huvudsak följande. Ahlsells anbud, såväl i Grupp 3 Skyddsskor och Grupp 4 Personlig skyddsutrustning, strider mot grundläggande principer om i vart fall öppenhet och transparens samt likabehandling. Därutöver uppfyller anbuden inte samtliga skall-krav. Bolaget har lidit skada eftersom bolagets anbud skulle ha antagits om Ahlsells anbud hade förkastats i kvalificeringsfasen.

Grupp 3 Skyddsskor

I punkt 4.4. *Krav på skyddsskor* finns ett antal kriterier som ställts på skyddsskorna i förfrågningsunderlaget. Ahlsell har inte preciserat vilka produkter som offereras. Detta strider mot principen om öppenhet och transparens, då bolaget inte har möjlighet att granska anbudet om offererade artiklar är okända. Vid kontroll av vilka skor Ahlsell offererat visade det sig att skorna inte uppfyllde samtliga skall-krav. Ett anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav ska förkastas i kvalificeringsfasen. Tekniska Verken har istället bett Ahlsell komplettera med artiklar som uppfyller kraven. Detta strider mot likabehandlingsprincipen samt även mot förfrågningsunderlagets beskrivning av upphandlingen.

Grupp 4 Personlig skyddsutrustning

Bolaget har upptäckt följande fel i Ahlsells bifogade sortimentlista. Gällande *Rad 18, Hjälms med tillbehör* har leverantören offererat en hjälm som inte håller specifikationen angående ljusbågetest, vilket är ett säkerhetsmässigt krav för elektriker som har ställts i upphandlingen. Tillbehören till hjälmen, d.v.s. hjälmens inredning, har inte offererats. Detta ska ingå enligt punkt 4 i upphandlingen. Gällande *Rad 20, PPE horisontalblock med ca 20 meter wire* har leverantören offererat ett block om 15 meter, vilket inte är detsamma som ca 20 meter. 18-22 meter bör kunna betraktas som ca 20 meter. Gällande *Rad 22, PPE bandsling ca 1 meter* har leverantören offererat ett bandsling om 0,6 meter. En differens på 40 % kan inte betraktas som ca 1 meter.

Tekniska Verken anför i huvudsak följande. Ahlsell har i anbudet accepterat Tekniska Verkens krav på skyddsskor och personlig skyddsutrustning. Att Ahlsell använder artikelnummer ur deras system vid prissättning av anbudet har inget med utvärderingen att göra. Tekniska Verken har inte kunskap om Ahlsells artikelnummer. Att Ahlsell skickar fel bilder när Tekniska Verken efterfrågar vad de offererar har inte något med utvärde-

ringen att göra. När felet upptäcktes ombads Ahlsell att komplettera. Priset justerades inte.

Ahlsell har blivit ombedda att förtydliga sitt anbud gällande rad 20 och rad 22. De har då bekräftat att de kan leverera rad 20, 20 meter med bibehållet pris och rad 22, bandsling 1 meter med bibehållet pris. Om man byter ut Ahlsells priser och sätter in bolagets offererade pris på Ahlsells prislista skulle ändå Ahlsell ha lägst totala pris. Tekniska Verken gjorde en så kallad nollställning. Tekniska Verken har inte gjort några avsteg från de grundläggande principerna.

Bolaget har i yttrande anfört bl.a. följande. Tekniska Verken anför, såvitt bolaget förstår, att Ahlsell skulle ha "läkt" sitt anbud genom att erbjuda ett visst pris på artiklar som inte uppfyllde skall-kraven. Sådan läkning av anbud som inte uppfyller skall-kraven saknar stöd i rättsordningen. Om ett anbud inte uppfyller skall-kraven ska anbudet förkastas i kvalificeringsfasen istället för att ges möjlighet att i utvärderingsfasen läka bristen. De krav som Tekniska Verken ställer är skall-krav och kan inte läkas genom prisjusteringar, komplettering i efterhand eller s.k. nollställning. Nollställning kan endast användas om ett förfrågningsunderlag är bristfälligt och nollställning kan ske utan risk för särbehandling. Ahlsell har haft god tid på sig att ställa frågor om de känt sig osäkra i val av artiklar. Möjligheten för en upphandlande enhet att begära att en anbudsgivare rättar eller kompletterar ett anbud som inte uppfyller de kvalificeringskrav som uppställts i förfrågningsunderlaget är starkt begränsad. En komplettering som innebär att helt andra produkter offereras går långt utöver vad rättsordningen tillåter.

Tekniska verken har i yttrande anfört följande. Ahlsell har i anbudet svarat att de godkänner alla skall-krav gällande punkt 4.4 *Krav på skyddsskor* och punkt 4.5 *Krav på personlig skyddsutrustning*. De ska därmed inte

diskvalificeras. De har inte offererat något annat. Då Ahlsell har lämnat ett lägre pris är de vinnare i denna grupp. Beträffande PPE horisontalblock ca 20 meter och PPE bandsling ca 1 meter kan det diskuteras vad som är rätt och fel. Eftersom totalpriset inte har förändrats till bolagets fördel kan Tekniska Verken inte utse bolaget till vinnare.

Ahlsell har i yttrande anfört följande. Samtliga skall-krav är uppfyllda. Beträffande skyddsskor har Tekniska Verken begärt komplettering av Ahlsells anbud på så sätt att bilder på offererade produkter skulle skickas in. Av misstag skickades då fel bilder. Misstaget upptäcktes och korrekta bilder skickades. Detta innebär inte att kraven avseende aktuell artikel inte är uppfyllda. Ahlsell har offererat artiklar som uppfyller samtliga skallkrav, vilket också intygas i anbudet. Inga ändringar är gjorda i efterhand. Beträffande fallskyddsblock med ca 20 meter wire och bandsling ca 1 m är Ahlsells uppfattning att det är upphandlarens rätt att bedöma och avgöra vad som ryms inom begreppet "cirka". Wiren utgör endast en liten del av produkten och wirens värde har inte någon betydelse för upphandlingen. Ahlsell har efter påpekande meddelat Tekniska Verken att fallskyddsblock med 20 meter wire tillhandahålls till samma offererade pris. Avvikelsen i längd på bandslingen har inte någon avgörande betydelse för dess funktion. Ahlsell har meddelat att bandsling med längd 1 meter tillhandahålls till samma offererade pris. Den offererade skyddshjälmen uppfyller samtliga skall-krav. Ahlsell hade dock av misstag skrivit ett felaktigt artikelnummer i anbudet. Felet är rättat.

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande.

4. Krav på varan

4.4. Krav på skyddsskor

Skyddsskor skall uppfylla gällande krav på skor för yrkeskategorier såsom anläggningsarbetare, reparatörer inom el och vvs, montörer, renhållningsarbetare. I sortimentet skall finnas skor för både vinter och sommar såväl skor för utomhus som inomhusbruk.

Skyddsskor skall vara lämpliga och uppfylla gällande krav enligt nedan:
Känga eller lågsko skall uppfylla EN 345, S3 eller S1P (EN ISO 20345)
Gummistövlar skall uppfylla EN 345, S5 (EN ISO 20345)

Lågskor och kängor skall ha aluminiumtåhätta eller bättre (composite).
Det skall finnas både herr och dammodeller från 36-48.
Det skall finnas både med normal läst och med bred läst. Skorna skall ha löstagbar innesula.

Godkänner ni krav ovan? (Ja/Nej svar)

4.5. Krav på personlig skyddsutrustning

Skyddshandskar kategori 1-3, diverse engångshandskar storlek 6-12.
Andningsskydd Partikelfilter P3, Gasfilterklass 2 (minst), engångsmask FFP3.
Andningsskydd skall vara typ Sundströms eller likvärdiga.

Hjälm EN 397, låg temperatur (-30 grader C) och elektrisk isolerad (440 VAC)
minst, med tillbehör.

Hörselskydd EN 352, kåpa eller propp (bullernivå mellan 80-120 dB)

Ovanstående produkter samt övrig personlig skyddsutrustning skall uppfylla de grundläggande kraven som anges i Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 1996:7 om utförande av personlig skyddsutrustning. De skall vara CE-märkta enligt gällande regler om CE-märkning.

Godkänner ni krav ovan? (Ja/Nej svar)

5. Krav vid anbudsansökan

5.1. Innehåll av anbud

Anbudsgivaren accepterar i förfrågningsunderlaget föreskrivna villkor och intygar att lämnade uppgifter i anbud och bilagor är sanningsenliga.

Anbudet ska innehålla:

1. Svar till samtliga frågor i **förfrågningsunderlaget**
2. Svar till samtliga uppgifter av artiklar i bilaga **Sortimentlista**
3. Broschyrer, produktkatalog eller skisser på offererat fabrikat och utseende/utförande samt **brutto prislista** och **rabattsats** på hela era sortiment.
4. Provvvaror enligt bilaga **Provvvaror**

Lagtext

Av 1 kap. 24 § LUF framgår följande. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LUF framgår följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Frågan i målet är om Tekniska Verken har brutit mot någon av de grundläggande principerna genom att anta Ahlsells anbud framför bolagets.

Av 1 kap. 24 § LUF framgår att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Av detta framgår att det är den upphandlande enheten som har att efterfölja de grundläggande principerna. Vad bolaget anfört angående att Ahlsells anbud inte uppfyller principen om öppenhet och transparens kan därför inte tillmätas betydelse.

Upphandling av Grupp 3 Skyddsskor

Bolaget menar att Tekniska Verken har brutit mot likabehandlingsprincipen genom att låta Ahlsell komplettera sitt anbud. De bilder på skyddsskor som Ahlsell först skickade visar skyddsskor som inte uppfyller skallkraven, varefter Ahlsell har tillåtits skicka nya bilder. Ahlsell menar att fel bilder skickades och att de skyddsskor som offererats uppfyller skallkraven. I anbudet har Ahlsell godkänt de krav som ställs på skyddsskorna. Förvaltningsrätten finner inte anledning att ifrågasätta Ahlsells uppgift om att bilder på fel skor har skickats. Ahlsells anbud kan därmed inte anses ha kompletterats i efterhand. Tekniska Verken har därför inte brutit mot likabehandlingsprincipen. Vad bolaget i övrigt uppgett ger inte stöd för att Ahlsells anbud inte uppfyller skallkraven eller att Tekniska Verken har brutit mot de grundläggande principerna vid upphandling av Grupp 3 Skyddsskor.

Upphandling av Grupp 4 Personlig skyddsutrustning

Bolaget menar att Tekniska Verken har brutit mot likabehandlingsprincipen genom att låta Ahlsell komplettera sitt anbud. Produkten PPE horisontalblock med ca 20 meter wire och produkten PPE bandsling ca 1 meter har, enligt bolaget, i anbudet inte uppfyllt skall-kraven då wiren endast har varit 15 meter och bandslingen 0,6 meter. I förtydligande har Ahlsell uppgett att de kan leverera 20 meter wire och 1 meter bandsling. Wirens och bandslingens längd utgör endast en mindre del av produkten och kraven på längden uttrycks som ”ca 20 meter” och ”ca 1 m”. Totalpriset har inte förändrats till bolagets fördel. Vad bolaget anfört kan därmed inte anses utgöra grund för att anse att Tekniska Verken brutit mot de grundläggande principerna i detta avseende.

Bolaget menar även att den hjälm som offererats i sortimentlistan inte uppfyller skall-kravet i punkt 4.5. Ahlsell menar att hjälmen uppfyller skall-kraven, men att felaktigt internt artikelnummer har använts i anbudet. I anbudet har Ahlsell godkänt de krav som ställs på hjälmen. Förvaltningsrätten finner inte anledning att ifrågasätta Ahlsells uppgift om att fel artikelnummer har använts. Ett felaktigt internt artikelnummer kan inte anses utgöra grund för att bedöma att anbudet inte uppfyller skall-kravet. Vad bolaget i övrigt uppgett ger inte stöd för att Ahlsells anbud inte uppfyller skall-kraven eller att Tekniska Verken har brutit mot de grundläggande principerna vid upphandling av Grupp 4 Personlig skyddsutrustning.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att bolaget inte har visat att det föreligger grund för att upphandlingen av Grupp 3 Skyddsskor eller att upphandlingen av Grupp 4 Personlig skyddsutrustning ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Bolagets ansökan om åtgärder enligt LUF ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU)


Helena Sohl

Föredragande har varit Lina Johansson.



SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten **varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.**

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU